

Nowoczesne rozwiązania w miejskim transporcie publicznym w państwach Inicjatywy Trójmorza

Austria

Charakterystyka państwa

Austria - państwo śródlądowe położone w Europie Środkowej, będące federalną republiką parlamentarną ze stolicą w Wiedniu. Austria od zachodu graniczy ze Szwajcarią i Liechtensteinem, Włochami i Słowenią od południa, Węgrami i Słowacją od wschodu i Niemcami oraz Czechami od północy. Od 1.01.1995 r. Austria należy do Unii Europejskiej. Powierzchnia kraju wynosi 83 879 km², a liczba ludności – 8 932 664.¹

¹ https://europa.eu/european-union/about-eu/figures/living_pl#size

Austria jest republiką związkową o systemie parlamentarnym, składającą się z 9 krajów. Głową państwa jest prezydent wybierany w wyborach powszechnych na 6-letnią kadencję, z prawem reelekcji.

Władza ustawodawcza należy do 2-izbowego parlamentu:

- Rady Narodowej - izby niższej liczącej 183 członków, wybieranych w wyborach bezpośrednich na okres pięciu lat²,
- Rady Federalnej - izby wyższej liczącej 61 członków. Jej członkowie wybierani są przez parlamenty krajów związkowych na okres trwania ich kadencji według zasady proporcjonalności, z zastrzeżeniem, że przynajmniej jeden mandat powinien przypaść partii, która posiada drugą co do liczby głosów reprezentację w parlamencie krajowym.³

Władzę wykonawczą sprawuje rząd z powoływanym przez prezydenta kanclerzem związkowym na czele.⁴ Władza sędziowska należy do niezawisłych sądów oraz – w sprawach cywilnych – do odpowiednich urzędów federalnych.⁵

Austria jest państwem federalnym, w skład którego wchodzi dziewięć krajów związkowych, które dzielą się na 85 powiatów, te z kolei na 2100 gmin, w tym 15 miast statutarnych. Każdy kraj związkowy posiada własną konstytucję, sejm krajowy oraz rząd (rada krajowa), na którego czele stoi starosta krajowy, wybieranych przez sejm krajowy⁶.

Do największych austriackich miast zalicza się między innymi:

- Wiedeń - stolica i największe miasto w Austrii położone w północno-wschodniej części kraju, nad Dunajem oraz miasto statutarne tworzące jednocześnie odrębny kraj związkowy. Wg danych na dzień 01.01.2020 r. populacja miasta wynosiła 1 911 191 mieszkańców⁷.
- Graz - drugie po Wiedniu pod względem wielkości i znaczenia miasto statutarne położone w południowo-wschodniej Austrii, stolica kraju związkowego Styria. Wg danych na 2015 r. liczba mieszkańców wynosiła 273 838.
- Linz - miasto statutarne zlokalizowane w północno-wschodniej Austrii, siedziba kraju związkowego Górna Austria. Wg danych na 2015 r. liczba ludności wynosiła 197 283.
- Salzburg - miasto statutarne, stolica kraju związkowego Salzburg, położone w pobliżu granicy z Niemcami w Alpach, nad rzeką Salzach. Wg danych na dzień 01.01.2015 r. populacja wynosiła 148 256.
- Innsbruck - miasto statutarne w Austrii, stolica kraju związkowego Tyrol oraz powiatu Innsbruck-Land, do którego jednak miasto nie należy. Wg danych na 01.01.2017 r. liczba 132 236.⁸

Przykładowe rozwiązania w publicznym transporcie zbiorowym w Austrii

Wiedeń jest jedną z europejskich stolic, która podejmuje działania na rzecz ekologicznego transportu i poprawy jakości życia mieszkańców, między innymi przez rozbudowę odpowiedniej infrastruktury czy tworzenie sieci ładowarek do pojazdów elektrycznych.⁹

W regionie Dolnej Austrii ok. 80% wszystkich gmin promuje zrównoważoną mobilność. Wprowadzanych jest wiele udogodnień w tym: nowe ścieżki rowerowe, ulepszenia w rozkładach jazdy autobusów, pełniejsze informacje dla obywateli za pośrednictwem stron internetowych i ulotek, rozwój transportu publicznego na żądanie oraz usługi wspólne-

2 [https://pl.wikipedia.org/wiki/Rada_Narodowa_\(Austria\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Rada_Narodowa_(Austria))

3 [https://pl.wikipedia.org/wiki/Rada_Federalna_\(Austria\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Rada_Federalna_(Austria))

4 https://pl.wikipedia.org/wiki/Ustr%C3%B3j_polityczny_Austrii

5 <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Austria-Ustroj-polityczny;4573713.html>

6 Tamże

7 <https://pl.wikipedia.org/wiki/Wiede%C5%84>

8 <https://pl.wikipedia.org/wiki/Austria> (dostęp: 19/07/2021).

9 <http://elektromobilnosc.pl/2017/06/20/wiedenski-pomysl-na-elektromobilnosc/> (dostęp: 12/04/2021).

go użytkowania samochodów elektrycznych.¹⁰ Głównym celem wiedeńskiej polityki mobilności jest założenie „80:20” - do 2025 r., co oznacza, że mieszkańcy Wiednia będą w 80% podróżować transportem publicznym, rowerem lub pieszo (2012: 73%), a tylko w 20% samochodem (2012: 27%). W celu osiągnięcia tych celów stolica Austrii aktywnie promuje przyjazne dla środowiska środki transportu. Główne działania związane są optymalizacją i modernizacją transportu publicznego poprzez rozbudowę i poprawę systemu transportu publicznego, budowę nowych linii metra oraz rozbudowę istniejących oraz działania mające na celu uatrakcyjnienie sieci kolei podmiejskich i stycznych połączeń tramwajowych i autobusowych. Dzięki gęstej i atrakcyjnej sieci ścieżek rowerowych i pieszych, a także odnawianie przestrzeni publicznej łączone są przyjazne dla środowiska środki transportu (publicznego, rowerowego i pieszego).

Wiedeń jest przykładem miasta, które umiejętnie zarządza mobilnością w dzielnicach mieszkalnych oraz siedzibach firm poprzez zastosowanie przyjaznych dla środowiska środków transportu umożliwiających pokonywanie krótkich dystansów.¹¹ Co istotne miasto Wiedeń zaangażowało zewnętrzny zespół ds. zapewnienia jakości w celu wsparcia rozwoju planu mobilności w mieście oraz przeprowadzenia pierwszej ustrukturyzowanej oceny opartej na podejściu Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej. Na 100 możliwych punktów, Wiedeński Plan Mobilności Miejskiej osiągnął 82 punkty. We wszystkich ocenianych obszarach, uzyskane wyniki przekroczyły poziom 50%. Wszystkie obowiązkowe kryteria zostały spełnione. Wiedeński Plan Mobilności Miejskiej może być wzorem planowania zrównoważonej mobilności miejskiej.¹² Ponadto, Austria jest zaangażowana w kontynuację i intensyfikację wysiłków na rzecz cyfryzacji austriackiego systemu transportowego. Dane generowane w systemie mobilności przez różne podmioty powinny być udostępniane i wykorzystywane efektywnie, z uwzględnieniem bezpieczeństwa i ochrony danych, w celu zagwarantowania obywatelom optymalnego, przejrzystego, pozbawionego barier i niedyskryminującego dostępu do całego systemu mobilności. Austria przywiązuje również dużą wagę do intermodalnego powiązania usług mobilności lokalnej. Obejmuje to również wzajemne powiązania pomiędzy poszczególnymi uczestnikami systemu mobilności oraz powiązania z nowymi uczestnikami.¹³ Austria aspiruje do bycia jednym z wiodących krajów na świecie w zakresie wykorzystania wodoru w obszarze mobilności. W 2022 r. w Zillertal w Tyrolu planowane jest uruchomienie pierwszej na świecie wąskotorowej kolejki napędzanej wodorem. Istnieje również duże zainteresowanie wykorzystaniem w przyszłości autobusów wodorowych.¹⁴ Co istotne, w Wiedniu funkcjonują 162 linie transportu publicznego, z których korzysta ponad 966 milionów pasażerów rocznie. 73% wiedeńczyków jeździ komunikacją miejską do pracy, 44% chodzi pieszo, 13% jeździ rowerem, a tylko 33% samochodem.¹⁵

10 „Austrian mobility management project helps promote sustainable transport European Commission, European Union”, https://ec.europa.eu/regional_policy/en/projects/Austria/austrian-mobility-management-project-helps-promote-sustainable-transport (dostęp: 31/03/2021).

11 B. Akagündüz-Binder, K. Conrad Mathis, B. Hetzmanseder, „Step 2025”, Vienna City Administration, Municipal Department 18 (MA 18) - Urban Development and Planning, <https://www.urbaninnovation.at/tools/uploads/UrbanDevelopmentPlan2025.pdf> (dostęp: 21/03/2021).

12 http://sump-network.eu/fileadmin/user_upload/SUMPs/Vienna_SUMP_summary_PL.pdf (dostęp 12/04/2021).

13 „About ITS Austria”, Austriatech, Federal Ministry Republic of Austria, <https://www.austriatech.at/en/about-its-austria/> (dostęp: 31/03/2021).

14 „Hydrogen mobility”, New mobility market in Austria, Government of Canada, https://tradecommissioner.gc.ca/austria-autriche/market-reports-etudes-de-marches/0005259.aspx?lang=eng#a7_7 (dostęp: 31/03/2021).

15 <https://austria.info/pl/cele-podrozy/miasta/wieden/cele-podrozy-miasta-wieden-wieden-wieden-najbardziej-zielone-miasto-swiata> (dostęp: 12/04/2021).